

OMLADINA

LIST UJEDINJENOG SAVEZA ANTIFAŠISTIČKE OMLADINE JUGOSLAVIJE

God. II 20 septembra 1944 Broj 12

Crvena armija na granici Jugoslavije

Vanredni ratni izvještaj
Vrhovnog štaba NOV i POJ
za 13 septembar 1944

U svojoj ofanzivi ka sjeveru naše jedinice zauzele su grad Negotin i svojim lijevim krilom uspostavile kontakt sa trupama Crvene armije.

Prilikom proslave dvogodišnjice osnivanja Prve dalmatinske udarne brigade, 12 septembra 1944, Maršal Tito održao je govor. U prvom dijelu svoga govora Maršal Tito ističe svjetle tradicije iz teških borbi koje je u toku 2 godine vodila 1 Dalmatinska udarna brigada. „Istorija Prve dalmatinske brigade znači epopeju jedne herojske borbe, to je istorija kakvu u toj borbi imaju mnoge brigade naše slavne Narodno-oslobodilačke vojske; to je istorija herojske borbe naroda Jugoslavije za njihovu slobodu i nezavisnost, borba za bolju i srećniju budućnost.“ Nastavljajući govor, Maršal Tito, između ostalog, rekao je:

IZ GOVORA MARŠALA TITA

Blagodareći samoprijegornoj borbi naših naroda, koja je vodjena za zajedničku savezničku stvar, uspelo je do danas velikim dijelom raskrinkati te neprijatelje nove federativne demokratske Jugoslavije. I baš zato što su ti protivnarodni elementi prešli na nove metode u svom reakcionarnom radu, naročito time što se oblače u jagnjeću kožu i uvlače u redove narodno-oslobodilačkog pokreta, oni postaju opasni i potrebna je najviša budnost svih onih, kojima su drage tekovine te borbe...

Danas se približava čas kada će morati da se govori o granicama naše zemlje. Mi nismo o tome nikada, u toku čitavog ovog rata, govorili. Ali ja o tome moram da kažem nekoliko riječi; — naš narod se borio za svoju slobodu, za svoju nezavisnost, za bolju i srećniju budućnost, ali on se bori i za oslobodjenje one naše braće koja su decenijama stenjala pod tuđinskim jarmom. Ovom borbom naša braća u Istri, u Slovenskom Primorju, u Koruškoj moraju biti i bit će oslobođena! (Tako je!) I, živjet će slobodno u svojoj domovini sa svojom braćom. To je želja svih nas, to je želja i svih njih tamo. Mi tuđe nećemo, — no svoje ne damo...

U našoj zemlji bilo je mnogo fašističkih saveznika. Oni su još tu, to su ustaše, to su nedićevci, to su četnici Draže Mihailovića i Rupnikovi belogardisti, koji su vjerno služili i još uvijek služe njemačkim

okupatorima. U posljednje vrijeme, kad se jasno vidi da su Nijemci izgubili rat, ti neprijatelji naših naroda, preko svojih veza u inostranstvu, pokušavaju, ne samo da spasu svoju kožu, nego i da ponovno sjednu na grbaču naših naroda. Ja moram nažalost ovdje da kažem, da nam je vrlo žao što neki krugovi u savezničkim zemljama još uvijek ne mogu ili neće da vjeruju onome što se kod nas dogodilo i što se događa. Još ima ljudi u savezničkim zemljama, koji smatraju da Draža Mihailović kao i drugi izdajnici našega naroda, govore u ime jednog velikog dijela naroda...

Sada nekoliko riječi o tom sporazumu koji smo učinili s vladom gospodina dra Šubašića u Londonu...

Ovaj sporazum sa vladom dra Šubašića naišao je ne samo u redovima naših boraca, nego i kod naroda na izvjesno nerazumijevanje, odnosno bolje reći, bilo je čudjenje: što će nam taj sporazum kada smo savladali najteže i kada smo morali bez ičije pomoći davati toliko žrtava. Ne, drugovi, to je bilo potrebno. Ovaj sporazum nije oslabio naše redove nego ih je ojačao. On neće ugroziti tekovine za koje ste se borili i za koje se bore naši narodi. Ovaj sporazum jeste dokaz naše snage, dokaz naše pobjede na političkom polju. On je potpuno u skladu sa svim dosadašnjim našim naporima, da se u našoj zemlji stvori što čvršće jedinstvo

svih naših naroda, kako bi naša zemlja mogla i prema vani zauzeti svoje dostojno mjesto. Ali mi ćemo ostati čvrsto kod toga da se od tog sporazuma ne može nikuda dalje naprijed bez odobrenja svih naših naroda. (Tako je!) Mi smo i ostajemo vjerni odlukama II zasjedanja Antifašističkog vijeća narodnog oslobodjenja Jugoslavije. Mi ostajemo kod toga da naši narodi sami svojom slobodnom voljom izaberu oblik unutrašnjeg uredjenja. (Tako je!) To je princip koji propovijedaju naši veliki Saveznici i mi se držimo toga principa. (Tako je!)

Moram da kažem: ako smo mi u sklopu naših velikih Saveznika jedna mala zemlja po teritoriji, svojim djelima mi smo dokazali da je naš narod velik duhom... Mi hoćemo da budemo zajedno sa našim Saveznicima za stolom gdje će se rješavati sudbina Evrope, pa i naše zemlje. (Tako je!) To je naše pravo i mi ćemo pri njemu i ostati...

Idemo u susret velikim danima, velikim danima slobode, ali i velikim danima novih napora, nove borbe u stvaranju naše nove Jugoslavije. Ja sam uvjeren da će naši borci, borci Narodno-oslobodilačke vojske i partizanskih odreda, znati ne samo pobjedom dokončati ovu tešku borbu, nego da će znati i u budućće za naše narode sačuvati ove tekovine kako im niko ne bi mogao oduzeti to što su sami izvojevali! (Tako je!... Pljesak.)

Pred omladinskim kongresima naših federalnih jedinica

Demokratska federativna Jugoslavija pretstavlja danas za naše narode garanciju njihove, borbom zaslužene, bolje budućnosti. Njena izgradnja i učvršćenje odvija se kroz slobodnu izgradnju i učvršćenje njenih federalnih jedinica. U tom smislu imaju naročiti značaj kongresi antifašističke omladine, koji se pripremaju po čitavoj našoj zemlji. Pogotovo danas, kada se nalazimo u uslovima skore pobjede.

Danas se ujedinjene demokratske snage čitavog sveta nalaze pred konačnim slomom fašističke Nemačke. U toj žilavoj borbi, naša je mala zemlja zauzela vidno mesto. I mi podvostručenom snagom naroda koji je svestan da se bori za pravednu stvar, tučemo demoralisanog neprijatelja, sada već uz oslonac na bratsku Crvenu armiju. A naši uspjesi su najrečitiji dokaz snage i sposobnosti naših naroda da sami upravljaju svojom sudbinom.

Odluke II zasjedanja AVNOJ-a su danas temelj naše državne izgradnje. Federacija znači u istoriji naših naroda novu formu kroz koju se jedino može doći do potpunog jedinstva, odnosno, očuvati tekovine naše oslobodilačke borbe.

II Kongres antifašističke omladine Jugoslavije postavio je na osnovu tih odluka zadatak pred naš omladinski pokret. Osnovne parole Kongresa bile su: borba za konačno oslobodjenje od okupatora i njegovih slugu, za bratstvo i jedinstvo naših naroda, za obnovu zemlje i izgradnju demokratske federativne Jugoslavije.

Razradjujući te zadatke prema svojim uslovima u svjetlu najnovijih događaja, pripremaju se omladine Srbije, Hrvatske, Bosne i Hercegovine za svoj prvi Kongres, a omladine Slovenije, Makedonije i Crne Gore za drugi kongres. I ukoliko jača ljubav za svoj narod, prvi put ponesen radom na svojoj vlastitoj slobodnoj izgradnji, utoliko više raste ljubav prema novoj Jugoslaviji, bratskoj zajednici naroda. Duboko se urezalo u svest saznanje da je sve to postignuto zajedničkom borbom i nesebičnim uzajamnim, oružanim i političkim, pomaganjem ustanka.

Srbija u plamenu ustanka! — oduševljeno pišu hrvatski, slovenački, bosanski i drugi listovi.

U njeno je ime 23 godine velikosrpska klika gušila u krvi oslobodilačke težnje ostalih naših naroda. Uporno su širili laži da je Srbija danas četnička, da je uz krvnika Dražu Mihailovića. A sada je i tome došao kraj. Nema sigurnije smrti za velikosrpsku reakciju, nego kada joj sam srpski narod stane nogom za vrat.

Mi pitanje našeg novog državnog uredjenja postavljamo u najsudbonosnijem istorijskom momentu. Družjem i rečju moramo učiniti sve da raskrinkamo i uništimo narodne neprijatelje. Moramo omladinskim nasama otvoriti perspektive njihove budućnosti, objašnjavajući suštinu našeg programa. Ne dozvoliti ni lome da prikriveno rovari.

Postavljajući na omladinskim kongresima pitanje izgradnje svoje federalne jedinice, mi se, baš u interesu njegovog pravilnog rešenja, ne smemo ni za momenat odvojiti od interesa Jugoslavije kao celine.

Sve sebične težnje su nama tuđe i vode u neminovnu propast, iako mogu privremeno da zavedu nase. Mi zato imamo jedno gorko iskustvo u bliskoprišlosti: osnivanje Paveličeve NDH. Forma je prijevremeno zaslepila jedan deo naroda i prikrila suštinu te države, kao sluge okupatora, zasnovane na istrebljenju ostalih naroda.

Ali je iskustvo najbolji učitelj. I hrvatski je narod, poučen njime, visoko podigao zastavu oslobodilačke borbe.

Čvrsto uz našu borbu stoje i naša braća koja su više od 20 godina bila van naših granica i osetila šta znači tuđinski jaram, a pogotovo fašistički.

Danas su temelji federativne Jugoslavije jaki i nezaršivi. Zajedničkim snagama mi ćemo na njima sazdati zgradu. U tome radu i borbi neka nam osnovna misao bude bratstvo naših naroda i najšire jedinstvo svih rodoljubivih snaga naše zemlje.

Ogromna je uloga koju omladina treba da odigra u izgradnji federalnih jedinica. Treba razvijati ljubav prema domovini i solidarnost prema ostalim narodima Jugoslavije. To je najbolji put ka rešenju velikih zadataka koji leže pred nama. I takvim ćemo radom izići s najdragocenijim rezultatima pred III Kongres antifašističke omladine Jugoslavije, verovatno u Beogradu!

Grozdana Belić

List Ujedinjenog saveza antifašističke omladine Jugoslavije koji je do sada izlazio pod imenom „Mi mladi“, na osnovu odluke Sekretarijata Centralnog odbora USAOJ-a od ovoga broja počinje da nosi naziv „Omladina“ zato što novi naziv više odgovara širini našeg pokreta.

Redakcija

